

(Kort bemærkning).

Bodil Kornbek (KRF):

Mit spørgsmål var egentlig bare hæftet op på, at jeg undrede mig over, at man kun i forbindelse med salg af TV 2 ønsker at justere public service-kravene. Det er bare det, jeg kom for at sige. Og jeg har bare ikke kunnet få noget ordentligt svar på, hvorfor det kun skulle nævnes i forslaget i forhold til den del af det. Men det er o.k. Jeg venter og ser, hvordan det bliver udmøntet.

(Kort bemærkning).

Jens Rohde (V):

Jamen det er jo, fordi vi ikke sælger Danmarks Radio. Så skriver vi jo ikke i forbindelse med et salg af Danmarks Radio, at public service-kravene skal justeres. Det er jo, fordi der kommer en anden økonomisk stilling for TV 2, at det bliver skrevet ind i loven. Der kommer jo ikke nogle nye økonomiske vilkår eller andre indtjeningsmuligheder for Danmarks Radio, og så behøver man ikke skrive det ind i loven.

Virkeligheden er jo, og det ved fru Bodil Kornbek godt, at der bliver lavet public service-kontrakter for begge kanaler, og at ingen af disse public service-kontrakter er statiske. Man behøver ikke at se spøgelse, sådan bare for at ville se dem. Det synes jeg lidt at Kristeligt Folkeparti gør her.

Kulturministeren (Brian Mikkelsen):

Tak for de rigtig mange bemærkninger til dette spændende forslag.

Jeg kunne godt være fristet til, når jeg står heroppe, at kommentere historieskrivningen, de ting, der er sagt om forløbet, og de ting, som forskellige ordførere siger heroppefra. Det vil jeg undlade denne gang. Men jeg kan love, at jeg vil skrive nogle erindringer, hvor mange af de her ting vil indgå. For nogle af ordførernes vedkommende er det heldigt, at jeg er en ung mand, så det varer mange år, før jeg udgiver mine erindringer. Det er nok meget heldigt. Men for historieskrivningens skyld tror jeg, at jeg bliver nødt til at skrive lidt mere om det her forløb. Men det undgår vi nu. Det er fortid. Nu kigger vi fremad.

Sagen er den, at regeringen sammen med Dansk Folkeparti har skabt et grundlag for en aftale, som forbereder hele vores medieområde til de udfordringer, der ligger foran os. Vi har etableret en politik, som står på to ben. Det ene ben er det ben, som skaber en kvalitetsorientering for hele medieområdet. Vi stiller nogle skrappe krav til hele Danmarks Radio-konstruk-

tionen og også til det nye TV 2, samtidig med at vi liberaliserer og giver borgerne nogle frie muligheder for selv at vælge, hvad de vil se på, og hvad de vil lytte til. Det er den tobenspolitik, som aftalen har som grundlag og som hovedindhold.

Så er der jo en masse andre enkeltheder, der er kommenteret i løbet af dagen, og der er svaret nok så smukt fra forskellige ordføreres side, så det vil jeg ikke kommentere videre, men blot sige, at denne aftale, der er lavet nu, er en fremtidssikring af hele Danmarks mediepolitik. Den stiller på en afbalanceret måde op imod de udfordringer, vi står over for, da den samtidig sikrer frihed for den enkelte og sikrer det hensyn, vi har til almenvellet ved at sikre kvaliteten i vores public service-funktion.

Så i al ubeskedenhed synes jeg egentlig, at det er en rimelig god aftale, vi har fået lavet her.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Kulturudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af lovforslag nr. L 59: Forslag til lov om ændring af lov om biblioteksafgift. (Ændrede beløbsgrænser m.v.).

Af kulturministeren (Brian Mikkelsen).

(Fremsat 6/11 2002).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Ester Larsen (V):

L 59 er udmøntning af et af de mange forlig, vi i efteråret har indgået på kulturområdet.

Det er en positiv udgang, der er kommet på arbejdet med biblioteksafgiften. Vi har i Danmark også efter reduktionen formentlig verdens mest generøse biblioteksafgiftslov. Ingen andre

lande sender mig bekendt så mange penge direkte til forfatterne som samfundets anerkendelse af, at værker stilles til rådighed for offentligheden gennem biblioteksvæsenet.

Kl. 15.55

Når en sum skal fordeles mellem forskellige grupper, kan det være vanskeligt at finde en model, der er tilfredsstillende for samtlige parter. Det viser det udvalgsarbejde, der er gået forud for indgåelsen af forliget da også. Men udvalgsarbejdet har været så konstruktivt, at det har givet inspiration til den meget brede aftale, vi nu behandler i lovform i dag.

Den undergrænse på 1.535 kr., som udvalget har foreslået, bakker et bredt flertal op om. Bundgrænsen er en tilbageføring til det niveau, der blev indført med 1991-loven, så det er en grænse, der også tidligere har kunnet samle flertal i Folketinget. At en undergrænse også modsvares af en aftrappingsordning for de store offentlige udbetalinger, forekommer logisk for de fleste. Og der er politisk opbakning til udvalgets model.

Lovforslaget tager også hul på en afvikling af ydelser til efterlevende. Det gøres på en overordentlig langstrakt måde. Med forslaget her bliver ingen med berettiget forventning om en efterlevende-ydelse frataget et gode.

Der er flere grunde til afvikling af ydelser til efterlevende. Da biblioteksafgiften er defineret som kulturstøtte for aktivt skabende personer, er det svært at begrunde, at en ydelse til andre end en levende kunstner kan fremme kunsten.

Dertil kommer, at tiden må siges at være løbet fra ordningen. Med den samfundsudvikling, vi har gennemløbet, må vi revidere fortidens forestillinger om ægtefæller til modtagere af bibliotekspengene. For det første går en meget stor del af biblioteksmidlerne til personer, der selv er lønmodtagere med pensionsordninger, og som har erhvervsaktive ægtefæller med egen pensionsordning. For det andet har de forfattere, der udelukkende lever af deres litterære arbejder, normalt ikke opofrende hjemmegående ægtefæller, men erhvervsaktive ægtefæller med egen pensionsordning. Denne ændrede samfundsindretning bør naturligvis sætte spor i måden, vi tildeler biblioteksmidler på.

I Venstre er vi glade for enigheden om at understøtte den skabende litterære kunst med aftalen om en forhøjelse af de litterære forfatteres pointtal. I Venstre er vi i det hele taget glade for forliget og den store opbakning, der er til det både her i Folketinget og i forfattermiljøerne.

Poul Qvist Jørgensen (S):

Lov om biblioteksafgift har præget debatterne her i Folketinget, men endnu mere ude i befolkningen og naturligvis mest hos forfatterne lige siden debatten om den berømte femøre som kompensation for vederlagsfri benyttelse og udlån af forfatteres værker fra bibliotekerne.

Vi har oplevet en højst utraditionel og barsk omgang nedskæringer, af mange betegnet som det store bogrøveri, med en meget stor besparelse af biblioteksafgifterne i 2002. Der blev med, hvad mange karakteriserede som med tilbagevirkende kraft, gennemført en bagatelgrænse på 5.000 kr. og en generel nedsættelse af biblioteksafgiftskontoen med næsten 20 mio. kr.

Naturligvis måtte rettighedshaverne protestere. Der var forfatterens aktion eller demonstration på kulturministerens trappe, dog uden at der blev fyret fede ved den lejlighed. Der var demonstrationer på en række af landets biblioteker osv.

På baggrund af mange henvendelser bl.a. fra de to forfatterforeninger om det lovlige i den bratte nedskæring blev der afholdt en høring her i Folketinget, hvor essensen var: Det er formentlig ikke ulovligt, hvad kulturministeren har foretaget sig, men det er uskønt. Og det var vist et ordret citat fra en af høringens eksperter.

For at gøre en historie, der kunne gøres meget lang, helt kort, endte vi med at indgå et bredt forlig på baggrund af de indstillinger, som en arbejdsgruppe, det såkaldte Biblioteksafgiftsudvalg, nedsat af kulturministeren kom med i efteråret.

I Socialdemokratiet havde vi meget gerne set, at det forlig, der blev aftalt, og som der er bred opbakning til, var indgået med en øjeblikkelig ikrafttræden, dvs. fra det nye finansår. Imidlertid kunne der ikke skaffes flertal for også at iværksætte fase 2 allerede i 2003, som indeholder en forbedring på 10 mio. kr., som altså desværre først kommer til udmøntning fra 2004.

Kl. 16.00

Når vi alligevel valgte at gå med i det omtalte forlig, skyldes det, at vi finder, at der er så mange fremadrettede og positive faktorer i forliget, som nu er udtrykt i lovforslaget, at vi vil fastholde vores medvirken i forliget og dermed i det foreliggende lovforslag.

Vi mener, at der med en vedtagelse af lov om ændring af lov om biblioteksafgift skabes et fremtidssikret system, hvor vi allerede med de forhold, der bringes i orden fra finansår 2003, får klaret de mest presserende forhold, og at vi på

mange måder får tilgodeset den politik, vi står for.

Da fru Ester Larsen har gennemgået nogle af punkterne, vil jeg undlade at komme ind på de enkelte detaljer, men blot understrege, at det, som vi synes er utrolig vigtigt, er, at de indvindinger, der opnås gennem de forskellige forslag, arvinger osv., er midler, der bliver i biblioteksafgiftssystemet.

Det betyder, at der vil være en stimulering også for de nye forfattere, og denne tilskyndelse vil naturligvis blive endnu større, når også de yderligere 10 mio. kr. pr. år tilføres området som litteraturpulje.

På denne samlede baggrund kan jeg på Socialdemokratiets vegne give lovforslaget opbakning, og jeg vil udtrykke håb om positiv medvirken, således vi kan få loven vedtaget i år. Det bør også ske af den grund, at vi så undgår beskyldninger om tilbagevirkende kraft. Vi skal jo huske, at optællingen og dermed kvalificeringen til bibliotekspengene sker ved årsskiftet.

Louise Frevert (DF):

Dette lovforslag er nok et af de lovforslag, der har været mest diskussion om i det forgangne år. Endelig er det lykkedes at nå frem til en enighed, hvor næsten alle undtagen Enhedslisten kan være med, og hvor interessenterne er tilfredse med det endelige resultat. Det har været en lang, sej, men spændende vej, og jeg tror, vi alle har lært af dette forløb.

Det er jo fantastisk, at vi har så stærke organisationer i Danmark, og at det kan lade sig gøre i samarbejde og selvfølgelig ikke uden internt slagsmål alligevel at nå frem til et tilfredsstillende resultat, en rigtig god aftale.

Jeg skal undlade at gå i detaljer med indholdet i lovforslaget, da jeg egentlig tror, det er kendt for os alle, men blot med tilfredshed bemærke, at undergrænsen på 1.534 kr. efter Dansk Folkepartis mening er en korrekt grænse for at få noget ud af denne kompensation. Desuden mener vi, at en graderet overgrænse er helt i overensstemmelse med Dansk Folkepartis intentioner.

Vi siger nu ja til første del af loven, og anden del vil træde i kraft efter et udvalgsarbejde i 2004. Desuden bemærker vi med tilfredshed, at der ikke bliver besparelser på bevillingen til biblioteksafgiften i 2003-2006.

Dansk Folkeparti støtter selvfølgelig dette lovforslag med ændrede beløbsgrænser, og vi kan allerede nu tilkendegive, at vi ser positivt

frem til et spændende arbejde med anden del af aftalen.

Carina Christensen (KF):

Jeg skal ikke bidrage til at forlænge debatten sent en fredag eftermiddag.

Fra konservativ side kan vi støtte det her forslag om ændringer i loven om biblioteksafgiften. Vi synes, det er nogle gode og positive resultater, som man er kommet frem til i den arbejdsgruppe, som kulturministeren nedsatte i foråret, og vi er også meget tilfredse med, at der nu er bred politisk enighed om indretningen af biblioteksafgiften.

Jeg synes, der er grund til at rose kulturministeren for, at der nu forhåbentlig er kommet ro på området. Det skylder vi ikke mindst de mange forfattere, for hvem biblioteksafgiften er en væsentlig del af deres levebrød.

Kulturministeren tog et godt initiativ, da han nedsatte arbejdsgruppen, og også denne gruppe fortjener ros for den store indsats, som den har lagt i arbejdet.

Det Konservative Folkeparti kan støtte forslaget.

Ole Sohn (SF):

Jeg synes, at forslaget her indvarsler en ny epoke for biblioteksafgiften, for noget af det, som er det helt afgørende i lovforslaget, er, at den er lavet som en 4-årig aftale, hvorved der for første gang nogen sinde, så vidt jeg erindrer, bliver skabt ro om biblioteksafgiften over en flerårig periode.

KL 16.05

Ellers har det jo været sådan tidligere, at man år for år måtte leve i usikkerhed om, hvorvidt ens biblioteksafgift som forfatter gik op eller ned, og man havde ingen garanti for, om den indtægt, som man havde forventet, ville komme eller ej.

Alene derved synes jeg, at det afgørende i forslaget er, at der er lavet en flerårig model. Det synes jeg også der er al mulig grund til dels at takke hinanden og alle partierne for, dels ministeren, der var velvilligt indstillet over for at få lavet en flerårig aftale. Jeg er ret sikker på, at det er noget af det, der vil blive husket også fremover.

Det er klart, at der i Folketinget har været en væsentlig og ophedet debat om de omfattende nedskæringer, som blev gennemført med finansloven for 2002. Den uenighed er der selvfølgelig stadig væk. Men jeg synes også omvendt, at det

er positivt, at der blev skabt en stemning omkring det her lovforslag, men i øvrigt også en række andre forslag, som gør, at der er genetableret et debatklime partierne imellem, hvilket betyder, at vi kan lave et fornuftigt samarbejde om kulturpolitikken.

De elementer, som i øvrigt ligger i lovforslaget, der bygger på det udvalg, som blev nedsat, er resultater i form af regulering af indsatsen for skønlitteratur og etablering af en ny pulje, som alle kan søge. Det er også et væsentligt bidrag til at sikre en mangfoldighed i dansk litteratur, både i skønlitteraturen, faglitteraturen, litteraturen for børn og ungdom og i oversættelser.

Ingen af genererne kan undværes. Dansk er og vil forblive et lille sprogområde, hvilket nødvendiggør, at vi som Folketing hele tiden sikrer en understøttelse af dansk med økonomiske midler til legater for skrivende, men også i form af biblioteksafgiften.

Det, der henstår til senere debat, er selvfølgelig en fortsat diskussion af, hvordan man skal fortolke biblioteksafgiften i forhold til, om den er kulturstøtte, vederlag eller ophavsret og lignende.

Den debat vil givetvis være der længe, men jeg synes, at det afgørende er, at der i de to forfatterforeninger og i Folketinget er bred enighed om, at afgiften fortsat etableres på et objektivt grundlag, og dermed har den også den karakter af en vederlagsordning, som er forudsat i EU's udlejnings- og lånedirektiv. Også det synes jeg er positivt.

Så vi vil meget varmt anbefale lovforslaget og også gå positivt ind i de forhandlinger, der skal være om opfølgningen af det.

Så skal jeg på Kristeligt Folkepartis vegne, da ordføreren ikke har mulighed for at være til stede, give udtryk for, at Kristeligt Folkeparti også støtter lovforslaget. Man har bedt mig sige, at Kristeligt Folkeparti især er glad for, at det er blevet en flerårig aftale. Med de bemærkninger kan jeg anbefale lovforslaget.

Naser Khader (RV):

Lovforslaget er en gennemførelse af den aftale om biblioteksafgift, som Det Radikale Venstre har tiltrådt. Vi prioriterer biblioteksafgiften højt, og den har stået øverst på vores liste under finanslovforhandlingerne.

Derfor værdsætter vi, at vi nu skal indgå en 4-årig aftale, hvor der ikke kommer yderligere besparelser på biblioteksafgiften. Det skaber ro og tryghed på området.

Ministerens forslag fra foråret om en undergrænse på 5.000 kr. var vi imod. Men vi er tilfredse med, at kulturministeren har taget kritikken til efterretning. Vi kan acceptere den nye undergrænse, som er en satsreguleret gennemførelse af den grænse, som eksisterede fra 1992 til 1996. Vi mener også, det er i orden at graduere afgiften på beløb over 328.134 kr.

I den sammenhæng er jeg meget tilfreds med, at det beløb, der vindes ved en overgrænse og en undergrænse, går tilbage til selve biblioteksafgiften og bliver udbetalt efter de samme kriterier i stedet for at indgå i en særlig pulje, der skal uddeles efter andre kvalitative kriterier, som der var tale om i forhandlingerne.

Jeg mener, det er vigtigt, at biblioteksafgiften kan ligge så tæt på en vederlagsordning som muligt, men jeg ser frem til, at Biblioteksafgiftsudvalget vil lave en undersøgelse, så vi kan få det spørgsmål afklaret.

Det Radikale Venstre kan også tilslutte sig, at lovforslaget vil blive fulgt op af en anden fase, hvor der er udsigt til yderligere bevillinger. Fra 2004 vil de skønlitterære forfattere blive tilgodeset, og der bliver oprettet en ny litteraturpulje på 5 mio. kr. Det er gode forslag, for det er midler, som bliver tilført ekstra. Det er ikke midler, der tages fra de andre forfattere, og det er vigtigt.

Kl. 16.10

Desuden er det glædeligt, at partierne har været enige om, at der ikke skal være brugerbetaling på biblioteksafgiften. Det Radikale Venstre vil værne meget om den glimrende ordning, vi har nu, hvor bibliotekerne bruges af den brede befolkning. Jeg er også tilfreds med, at oversættelse fortsat indgår i biblioteksordningen. Det er væsentligt, at vi fremover får lavet gode oversættelser af udenlandsk litteratur, for det kan være med til at styrke det danske sprog.

Til sidst en ros til ministeren for en god proces. Han var meget lyttende. På den baggrund kan Det Radikale Venstre støtte forslaget.

Pernille Falcon (EL):

Lovforslaget er et led i udmøntningen af det forlig om biblioteksafgiften, som alle partier i Folketinget med undtagelse af Enhedslisten indgik i forbindelse med finanslovforhandlingerne.

Aftalen betød, at Folketinget for andet år i træk skar i biblioteksafgiften, der udbetales til forfattere som betaling for udlån af deres bøger på landets biblioteker. I 2002 skar man 16 mio. kr., og i 2003 tager man yderligere 8,2 mio. kr.

Derfor er det utilstrækkeligt, at man fra 2004 nøjes med at kompensere med 15 mio. kr.

Det er og bliver en forringelse, og det ville Enhedslisten ikke være med til. Vi opfatter det specielt problematisk for så lille et sprogområde som det danske, at man ikke har haft den nødvendige vilje til at opprioritere området økonomisk.

Når det er sagt, vil vi godt understrege, at Enhedslisten gerne bakker op om de øvrige elementer i forliget. Det er helt i overensstemmelse med vores synspunkter, at der gennemføres en omfordeling, så undergrænsen på udbetaling af biblioteksafgiften nedsættes og der tages fra de højeste indtægter.

Afskaffelsen af arvingernes rettigheder sikrer fremadrettet, at afgiften fungerer som støtte til de udøvende kunstnere. Ja, vi kunne såmænd ønske os, at kulturministeren kunne overbevise resten af regeringen om, at det var disse fordelingsmæssige principper, der burde gennemsyre regeringens politik på også andre områder. Enhedslisten er også meget tilfreds med, at der oprettes en litteraturpulje, der kan give vækstlagene bedre betingelser for at udfolde sig. På den måde indeholder forslaget også et væsentligt kulturpolitisk fremskridt.

Pengesiden i den her sag tager vi stilling til, når vi stiller ændringsforslag til finansloven og i sidste instans stemmer imod finansloven. Her vil vi tage stilling til lovforslagets konkrete indhold, og derfor stemmer vi for.

Kulturministeren (Brian Mikkelsen):

Sikken dejlig dag det er i dag. Jeg vil gerne sige tak for den imødekommende modtagelse, lovforslaget har fået fra partierne i dag. Lovforslaget er jo den første station på vejen til gennemførelsen af den aftale om biblioteksafgiften, som vi indgik for 14 dage siden. Det er en aftale, som gælder for årene 2003-2006, og som vel at mærke er indgået på så bredt et politisk grundlag, at den er langtidsholdbar.

Man må jo som politiker nærmest ikke garantere noget og love noget mere, men det her er jo med garanti den aftale, der kommer til at gælde de næste 4 år, når der er så mange partier involveret.

Hvis jeg skal pege på et enkelt element i aftalen, som har den største betydning for forfatterne og de andre modtagere af afgiften, må det netop blive dette, at rammerne for biblioteksafgiften ligger fast de næste 4 år. Jeg er også glad for, at vi har kunnet enes om at uddrage det væsentligste i rapporten fra udvalget om biblioteksafgift år 2002. Det var der enighed om i udvalget, og så kunne vi lægge det til grund for aftalen.

Jeg håber og tror, at specielt de to forfatterforeninger vil mene, at deres indsats i udvalget har været umagen værd. Jeg kan naturligvis tilsige Kulturudvalget konstruktiv medvirken fra min side i det forestående udvalgsarbejde.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Kulturudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes mandag den 18. november 2002 kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Med hensyn til de øvrige møder i den kommende uge skal jeg henvise til den omdelte ugeplan.

Mødet hævet kl. 16.15